

**WYTYCZNE DO PRZEPROWADZENIA BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH
ZA 2016 R. SAMODZIELNYCH PUBLICZNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI
ZDROWOTNEJ I INSTYTUTÓW BADAWCZYCH UTWORZONYCH LUB
NADZOROWANYCH PRZEZ MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

1. Badanie wstępne:
 - 1) Rozpoznanie i ustalenie stanu prawnego podmiotu, w tym ustalenie między innymi:
 - a) formy prawnej podmiotu,
 - b) przedmiotu działalności,
 - c) podstawy prawnej działalności,
 - d) organu rejestrowego, daty wpisu do rejestru,
 - e) rejestracji podatkowej.
 - 2) Rozpoznanie struktury organizacyjnej, obsady stanowisk, ustalenie stanu zatrudnienia.
 - 3) Rozpoznanie otoczenia, środowiska, rynku działalności podmiotu.
 - 4) Pozyskanie informacji dotyczących ostatniego badania sprawozdania finansowego, jego zatwierdzenia, podziału wyniku finansowego oraz kształtowania się kapitałów własnych.
 - 5) Rozpoznanie systemu rachunkowości wraz z dokonaniem oceny jakości i prawidłowości działania, z uwzględnieniem elementów, na które wpływa środowisko informatyczne.
 - 6) Rozpoznanie systemu kontroli wewnętrznej – jego koncepcji i skuteczności działania.
 - 7) Wstępne określenie sytuacji majątkowo – finansowej.
 - 8) Zapoznanie się z wynikami kontroli zewnętrznych i wewnętrznych organów kontroli.
 - 9) Zapoznanie się z uchwałami, zarządzeniami lub rozkazami podmiotu tworzącego lub nadzorującego.
 - 10) Zapoznanie się z wynikami ekonomiczno – finansowymi z dwóch lat poprzednich.
 - 11) Sprawdzenie sposobu wykonania zaleceń biegłych rewidentów z roku poprzedniego.
 - 12) Opracowanie planu i programu badania.
2. Badanie właściwe aktywów i pasywów i rachunku zysków i strat:
 - 1) Ustalenie istotności ogólnej i częściowej badania.
 - 2) Kontrola wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, w szczególności:
 - a) prawidłowości inwentaryzacji,
 - b) prawidłowości zakwalifikowania,
 - c) prawidłowości ewidencji syntetycznej i analitycznej,

- d) udokumentowania zmian w stanie, tj. przychodów, zmniejszeń, przecen itp. (dowodów OT, PT i innych),
 - e) prawidłowości stosowania stawek amortyzacji bilansowej i podatkowej,
 - f) budowy środków trwałych, ich finansowania i rozliczania,
 - g) zaliczki na budowę środków trwałych,
 - h) stanu maszyn i urządzeń związanych z budową środków trwałych,
 - i) prawidłowości wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy.
- 3) Kontrola inwestycji długoterminowych i krótkoterminowych, w tym w szczególności:
- a) prawidłowości inwentaryzacji,
 - b) prawidłowości zakwalifikowania do inwestycji nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych,
 - c) prawidłowości ewidencji,
 - d) prawidłowości wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy,
 - e) aktualizacji wyceny nieruchomości i aktywów finansowych.
- 4) Kontrola zapasów (materiałów, półproduktów i produktów w toku, produktów gotowych, towarów), w tym w szczególności:
- a) prawidłowości spisu z natury,
 - b) prawidłowości ewidencji syntetycznej i analitycznej,
 - c) wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy,
 - d) metody rozchodu,
 - e) rozliczenia zakupu z dostawcami,
 - f) kontroli rozchodu materiałów do zużycia i produktów do sprzedaży,
 - g) dostawy niefakturowane w drodze.
- 5) Kontrola należności, zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych, w tym w szczególności:
- a) prawidłowości inwentaryzacji metodą potwierdzenia sald i metodą weryfikacji sald,
 - b) prawidłowości prowadzonej ewidencji,
 - c) oceny realności sald i stopnia egzekwowalności,
 - d) zgodności sald rozrachunków publiczno – prawnych z deklaracjami,
 - e) terminowości płatności należności i zobowiązań, naliczanie odsetek z tytułu nieterminowo regulowanych należności i zobowiązań,
 - f) wyceny należności i zobowiązań w ciągu roku i na dzień bilansowy,
 - g) poprawności rozliczeń z tytułu wynagrodzeń oraz świadczeń ZUS,
 - h) odpisów aktualizujących wartości należności,
 - i) zobowiązań warunkowych,
 - j) zobowiązań zabezpieczonych na majątku podmiotu,
 - k) kontroli rezerw na zobowiązania.

- 6) Kontrola środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych, w tym w szczególności:
 - a) prawidłowości inwentaryzacji,
 - b) prawidłowości ewidencji, udokumentowanie obrotu pieniężnego i kredytów,
 - c) wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy,
 - d) dyscypliny finansowej.
- 7) Kontrola kosztów działalności, strat nadzwyczajnych, w tym w szczególności:
 - a) prawidłowości ewidencji kosztów w zespołach 4 – tym i 5 – tym,
 - b) udokumentowania wydatków, kontrola wydatków,
 - c) rozliczeń i kalkulacji kosztów w zakresie wyrobów gotowych i usług,
 - d) rozliczeń międzyokresowych kosztów (czynne i bierne),
 - e) pozostałych koszty operacyjnych i kosztów finansowych,
 - f) strat nadzwyczajnych.
- 8) Kontrola przychodów, zysków nadzwyczajnych, w tym w szczególności:
 - a) udokumentowanie sprzedaży produktów, usług, i pozostałych składników majątku,
 - b) korekta sprzedaży,
 - c) pozostałych przychody operacyjne, przychodów finansowych, zysków nadzwyczajnych,
 - d) ustalenie wyniku finansowego brutto,
 - e) podatku dochodowego,
 - f) zysku netto (straty netto).
- 9) Kontrola kapitałów (funduszy) własnych, w tym w szczególności:
 - a) kapitału podstawowego (funduszu założycielskiego),
 - b) kapitału zapasowego (funduszu zakładu),
 - c) kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny,
 - d) podziału zysku/pokrycia straty z lat ubiegłych.
- 10) Kontrola rachunku przepływów pieniężnych oraz zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym.
- 11) Sprawdzenie poprawności sporządzania dodatkowych informacji i objaśnień (w szczególności nie mniejszej, niż wynikająca z zapisów ustawy o rachunkowości).
- 12) Ocena aktywów i pasywów oraz ocena sytuacji finansowej, a w tym:
 - a) ocena zmian aktywów i pasywów,
 - b) ocena wyników finansowych,
 - c) ocena wskaźników (w tym w szczególności: ocena wskaźników rentowności, płynności finansowej, wskaźników rotacji, wskaźników

- do analizy poziomej i pionowej bilansu, wskaźników przepływów finansowych),
- d) ocena sytuacji finansowej.
- 13) Ocena ewentualnych zdarzeń powstałych po dacie sporządzenia sprawozdania finansowego.
- 14) Ocena zdolności jednostki do kontynuacji działalności w roku następnym po roku badanym.
- 15) Badanie sprawozdania z działalności jednostki.
- 16) Badanie końcowe, a w tym:
- a) podsumowanie wyników badania,
 - b) omówienie wyników badania z kierownictwem podmiotu,
 - c) przekazanie opinii biegłego rewidenta oraz raportu z badania sprawozdania finansowego uzupełniającego opinie kierownictwu badanego podmiotu.
3. Czynności badawcze odbywają się w siedzibie badanego podmiotu. Badanie sprawozdania finansowego ma wykazać, czy oddaje ono w sposób rzetelny i prawidłowy sytuację finansową badanego podmiotu.
4. Biegły rewident musi się zapoznać z istotnymi umowami, których stroną jest badany podmiot, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w ocenie badanego podmiotu.
5. Biegły dokona analizy porównawczej za badany rok i za dwa poprzedzające go lata obrotowe.
6. Sprawozdanie finansowe podmiotów podlegających obowiązkowemu badaniu musi zawierać:
- 1) zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym i rachunku przepływów pieniężnych,
 - 2) sprawozdanie z działalności jednostki,
 - 3) wykaz należności i zobowiązań wraz z listą dłużników i wierzycieli z uwzględnieniem struktury wiekowej należności i zobowiązań (3, 6, 9 12, > 12 miesięcy).
7. Sprawozdanie finansowe podmiotów, których wierzytelności objęte są cesją musi zawierać wykaz cesji wierzytelności z uwzględnieniem nazwy cedenta i cesjonariusza, tytuł zobowiązania i kwoty cesji.
8. Biegły rewident jest zobowiązany do udziału w posiedzeniu Rady Społecznej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej lub w posiedzeniu Rady Naukowej instytutu badawczego w celu przedstawienia wyników badania.
9. Badający ma obowiązek uczestniczenia w czynnościach związanych z inwentaryzacją znaczących składników majątku w drodze spisu z natury według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.